



NOS NIEUWS • [ECONOMIE \(/NIEUWS/ECONOMIE\)](#)

Aanbod energiecontracten opgedroogd, 'de markt is totaal onvoorspelbaar'

Het was eind vorig jaar, toen de energieprijzen ook schrikbarend hoog waren, een veel gehoord advies. In het voorjaar zouden de energieprijzen wel weer dalen, dus huishoudens met een variabel of aflopend vast energiecontract konden beter wachten met een nieuw contract afsluiten. Maar door de oorlog in Oekraïne zijn die huishoudens nu niet beter af.

Wie op dit moment een energiecontract met vaste prijzen wil afsluiten staat namelijk voor een dicht loket. Prijzen voor gas en stroom gaan zo hard op en neer dat leveranciers geen vaste contracten aanbieden.

Er zijn vrijwel alleen zogeheten 'modelcontracten' beschikbaar. Dat zijn contracten die leveranciers wettelijk verplicht zijn om aan te bieden. De prijzen zijn momenteel zeer hoog.

Niet verstandig

"De markt is totaal onvoorspelbaar. We kunnen geen half jaar of jaar vooruitkijken en dus geen vaste contracten aanbieden", zegt een woordvoerder van Eneco. Ook Essent doet dat. "Een vast contract kan even niet", zegt Henriëtte Setz, directeur bij Essent. "De prijzen zijn zo gestegen dat het moeilijk is om een goed aanbod te doen. We hopen dat deze periode snel voorbijgaat."

Vattenfall heeft sinds eind december alleen modelcontracten. "De huidige prijsniveaus op de inkoopmarkt zijn zeer hoog en dat is al een aantal maanden zo", zegt een woordvoerder. "Een klant die in deze periode een vaste prijs zou willen afsluiten, zou zich daarmee voor een lagere periode vastleggen op dit tarief. Dat vinden wij voor de klant niet verstandig."

Daarnaast zegt het bedrijf meer risico te lopen als er nu vaste contracten worden aangeboden. Voor klanten die nu een vast contract zouden afsluiten, wordt er vooraf energie ingekocht voor een relatief hoge prijs. "Mocht de klant gedurende de contractperiode toch opzeggen, dan is er een grote kans dat wij met deze hoog ingekochte volumes blijven zitten."

Wel behoefte

Toch zijn er wel degelijk consumenten die uit vrees voor nog verdere prijsstijgingen nu een contract met vaste prijzen willen hebben. "We merken dat er ontzettend veel behoefte is onder consumenten om een vast contract af te sluiten, consumenten zijn op zoek naar zekerheid", zegt Ben Woldring van Gaslicht.com. Vorige week zag hij nog een piek in aanvragen, ook na de inval in Oekraïne. "Duizenden mensen per dag sloten nog snel een jaarcontract af, zo van 'het kan nog duurder worden'. De mensen die dat vorige week deden zijn nu tevreden dat ze het nog hebben kunnen regelen."

Bijna alle prijsvergelijkers hebben door het gebrek aan opties hun diensten tijdelijk gestaakt. "Wij bieden sinds 24 februari geen vergelijkingen meer aan", laat Independer weten. "Energiemaatschappijen bieden namelijk geen contracten meer aan. Dus geen jaarcontract, geen variabel contract, maar alleen het wettelijk verplichte 'modelcontract.'"

Wat is een modelcontract?

Het modelcontract heeft bij alle energieleveranciers dezelfde voorwaarden, maar de prijzen voor gas en stroom verschillen wel. Een modelcontract heeft variabele leveringstarieven en een onbepaalde looptijd. Variabel betekent in principe dat prijzen twee keer per jaar worden aangepast, op 1 januari en 1 juli.

Maar bij onvoorziene marktomstandigheden mogen leveranciers ook tussentijds de prijzen verhogen. In dat geval moeten klanten tijdig op de hoogte gesteld worden, zodat er tijd is om over te stappen naar een andere leverancier.

Het is volgens Independer te lastig om de prijzen van de modelcontracten te vergelijken, omdat de tarieven snel veranderen. "Die veranderen bij wijze van spreken per minuut, dus dat is ondoenlijk om in kaart te brengen", zegt de vergelijkingssite. Ook Pricewise is tijdelijk gestopt.

Gaslicht.com is de enige die de modelcontracten wel op de site heeft staan. "We hebben een team dat de prijzen continu in de gaten houdt", zegt eigenaar Ben Woldring. Hij zegt erbij dat het aanbod veel kleiner is dan vóór de hogere energieprijzen, omdat sommige aanbieders de prijzen van modelcontracten niet communiceren.

Steeds minder huishoudens met vast contract

Vorig jaar zomer had een kleine zestig procent van de huishoudens een energiecontract met een looptijd van minimaal een jaar, blijkt uit de Energiemonitor 2021 van de Autoriteit Consument en Markt. Iets meer dan veertig procent had een variabel contract voor onbepaalde tijd. Dit is het soort contract waar een huishouden in terechtkomt als er bij het aflopen van een vast contract geen nieuw contract wordt afgesloten. Huishoudens met een variabel contract worden daarom ook wel 'slapers' genoemd.

Energieleveranciers geven tussentijds geen cijfers over hoeveel klanten met vaste en variabele contracten ze hebben, maar een van de grote drie laat wel weten dat het aantal huishoudens met een variabel contract nu meer dan de helft is. Samen hebben Eneco, Essent en Vattenfall driekwart van de markt in handen.